

* - شبه جزیره عربستان:

شبه جزیره عربستان که جزیره العرب نیز نامیده می شود در جنوب غربی آسیا واقع شده است و حدود سه میلیون کیلومتر مربع مساحت دارد

* - سرزمین عربستان را چه چیز تشکیل می دهد :

بخش وسیعی از این سرزمین را بیابان ها و ریگزار ها و قسمت دیگری را نواحی کوهستانی تشکیل می دهند

* - مناطق کوهستانی عربستان و شهرهای این منطقه:

حجاز از جمله مناطق کوهستانی واقع در غرب جزیره العرب است و شهرهای مکه ، یثرب (مدینه) و طائف در این منطقه قرار دارند

* - زندگی صحرا نشینی مردمان عربستان :

آب و هوای گرم و خشک و کمبود آب باعث شده اغلب ساکنان عربستان زندگی صحرائنشینی داشته باشند

* - زندگی مردم عربستان از چه راههایی بود:

۱- زندگی صحرائنشینی و پرورش دام ها ۲- کشاورزی ۳- دادوستد با نقاط مختلف از طریق کاروان های تجاری

* - ساکنان جزیره العرب را :

قوم عرب تشکیل می دادند و به شکل قبیله ای زندگی می کردند

* - دین عرب ها در دوران جاهلیت:

در آن زمان بیشتر عرب ها بت می پرستیدند و کعبه ، خانه خدا را از بت های گوناگون پر کرده بودند . البته گروهی از عرب ها نیز پیرو حضرت ابراهیم و یا دین های یهود ، مسیح و زردشت بودند

* - زنان در عصر جاهلیت:

زنان اغلب از مقام و موقعیت پایینی برخوردار بودند و برخی مردان از داشتن فرزند دختر احساس حقارت می کردند

* - تعصبات اعراب جاهلی :

اعراب جاهلی نسبت به قبیله خود تعصب شدید و کورکورانه ای نشان می دادند . آنان بی توجه به اینکه حق با چه کسی است ، از اعضای قبیله ی خود در برابر افراد دیگر قبایل دفاع و پشتیبانی می کردند

* - عواملی که باعث گسترش درگیری های قبیله ای شد :

تعصب قبیله ای موجب بروز کینه و حس انتقام جویی در میان قبایل مختلف عرب شده بود و جنگ و خونریزی های پیاپی را به دنبال داشت . از سوی دیگر کمبود غذا و سایر نیازهای زندگی نیز عامل دیگری برای گسترش درگیری های قبیله ای و رواج غارتگری بود

* - چرا پیامبر را محمد امین میگفتند:

آن حضرت تحت تأثیر محیط آلوده به شرک و فساد مکه قرار نگرفت و چنان به پاکدامنی و درستکاری مشهور شد که او را محمد امین می خواندند

* - محل عبادت پیامبر:

حضرت محمد(ص) کوه های اطراف مکه و از جمله غار حرا را برای عبادت بر می گزید و اوقات زیادی را در آنجا می گذراند. در ۲۷ رجب سالی که آن حضرت به ۴۰ سالگی رسیده بود، فرشته وحی در غار حرا بر او نازل شد و فرمان پیامبرش را از جانب خداوند ابلاغ کرد

* - حضرت خدیجه :

حضرت خدیجه از زنان ثروتمند مکه بود و تمام دارایی خود را در راه نشر اسلام ، کمک به فقیران و آزادی بردگان خرج کرد

* رسول خدا در آغاز بعثت :

پیامبر در آغاز بعثت به صورت فردی و پنهانی مردم را به پرستش خدای یگانه و ایمان به روز رستاخیز دعوت میکرد. در نتیجه ی این دعوت، تعدادی از مردم مکه به اسلام ایمان آوردند

* - پیامبر پس از سه سال مأموریت مخفیانه :

پس از سه سال ، پیامبر مأموریت یافت نخست خویشاوندان و سپس عموم مردم را آشکارا به اسلام دعوت نماید . در این مرحله از دعوت ، رسول خدا علاوه بر آنکه مردم را به عبادت خدای یکتا فرا می خواند ، پرستش بت ها را نکوهش می کرد و از سرانجام بد کافران سخن می گفت

* - چه کسانی از گسترش دین اسلام دچار بیم و هراس شدند :

اشراف مکه به ویژه بزرگان قبیله قریش مانند ابولهب ، ابوجهل و ابوسفیان که بر مکه حکومت می کردند

* - مشرکان به پیامبر چه پیشنهادی دادند:

پیشنهاد کردند که ریاست قبیله و قوم و دریافت ثروت فراوان را بپذیرد و از عقاید خود دست بردارد

* - پیامبر در مقابل پیشنهاد مشرکان چه فرمود:

من برای گردآوری مال و فرمانروایی مبعوث نشده ام ، خدایم مرا به عنوان پیام آور به سوی شما فرستاده ، هرگاه از من بپذیرید ، این موجب سعادت شما در دو جهان است و اگر آن را رد کنید ، من در این راه استقامت می ورزم تا خدا میان من و شما داوری کند

* - سران مشرکین چه تصمیمی گرفتند:

تصمیم گرفتند ایشان و مسلمانان را مورد آزار و شکنجه قرار دهند . آنان بدترین دشمنان ها و تهمت ها را به رسول خدا نسبت می دادند و برخورد های زشت و ناپسندی با آن حضرت می کردند

* - مشرکان برای جلوگیری از گسترش اسلام :

اقدام به آزار و شکنجه ی مسلمانان کردند . شماری از پیروان رسول خدا به ویژه تهیدستان یا بردگان مورد شدیدترین شکنجه ها قرار گرفتند

* - از جمله افرادی زیر شکنجه های مشرکان به شهادت رسیدند:

یاسر و همسرش سمیه و پسرشان عمار و نیز بلال حبشی از جمله این افراد بودند

* - پیامبر از مسلمانان خواست به حبشه هجرت کنند:

آزار و اذیت مشرکان نسبت به پیروان اسلام آن قدر افزایش یافت که پیامبر از مسلمانان خواست به حبشه مهاجرت کنند

* - تحریم اقتصادی و اجتماعی مسلمانان توسط مشرکان :

مشرکان متوجه شدند با شکنجه و سرکوب نمی توانند مانع گسترش اسلام شوند ، تصمیم گرفتند مسلمانان را تحریم کنند ، از این رو عهدنامه ای را امضا کردند که بر اساس آن هر گونه خرید و فروش و رابطه ی اجتماعی (ازدواج) با پیروان اسلام ممنوع شده بود

* - پس از امضای تحریم اقتصادی و اجتماعی مسلمانان :

به پیشنهاد ابوطالب به یکی از دره های اطراف مکه به نام شعب ابوطالب پناه بردند . آنها حدود سه سال شرایط بسیار سختی را در این دره تحمل کردند

* - تغییر یشرب به مدینه النبی :

جوانان آن شهر که در باره اخلاق نیکو و پسندیده ی رسول خدا مطالبی شنیده بودند به استقبال ایشان رفتند . از آن پس نام یشرب به مدینه النبی یعنی شهر پیامبر تغییر داده شد

* - انصار :

در تاریخ اسلام به گروهی از ساکنان مدینه که با پیامبر (ص) پیمان بستند و آن حضرت را یاری کردند انصار (یاری کنندگان) می گویند

* - مهاجرین :

گروه دیگری از مسلمانان که اموال و دارایی خود را رها نمودند و از مکه به مدینه رفتند ، به مهاجرین (هجرت کنندگان) معروف هستند

* - اقدامات پیامبر در مدینه:

تأسیس مسجد

علاوه بر آنکه مکانی برای عبادت و اجرای مراسم مذهبی به شمار می رفت ، مرکزی برای مشورت و تصمیم گیری در باره ی امور سیاسی و نظامی بود

پیمان برادری به جای تعصب قومی و قبیله ای

مسلمانان ساکن مدینه یعنی مهاجرین و انصار از قبایل مختلف بودند. پیامبر به منظور ایجاد محبت و دوستی بین مسلمانان ، آنها را دو به دو با یکدیگر برادر اعلام کرد . این کار در جهت ایجاد امت اسلامی بود

پیمان نامه سیاسی

پیامبر لازم می دانست میان ساکنان مدینه اتحاد سیاسی برقرار شود . از این رو پیمان نامه ای تنظیم شد و مسلمانان و یهودیان متعهد شدند که به آن عمل کنند. تدوین و امضای این پیمان نامه ، در واقع اعلام رسمی تأسیس حکومت اسلامی به رهبری پیامبر در شهر مدینه بود

* - چرا پیامبر اقدام به جنگ ها می نمود : در جنگ های اُخْد و خندق این مسلمانان بودند که مورد حمله ی مشرکان قرار گرفتند و ناگزیر شدند از خود دفاع کنند . برخی جنگ ها نیز برای دفع تهدیدهای خطرناک دشمنان رخ داد ، برای نمونه پس از آنکه برخی قبایل یهود پیمان شکنی کردند و با مشرکان علیه مسلمانان متحد شدند ، پیامبر ناگزیر شد با آنان نبرد کند .

* - سفارش پیامبر به پیروانش در جنگ ها : به رعایت اصول اخلاقی و ارزش های انسانی در جنگ ها توصیه می نمود ، او به ویژه سفارش می کرد با اسیران خوش رفتاری نمایند و از تخریب و غارت اموال مردم در جنگ پرهیز کنند . آن حضرت همچنین مراقب بود که مسلمانان همانند مشرکان رفتار نکنند

* - علت نامه نوشتن پیامبر به فرمانروایان کشورهای مختلف : از آنجایی که هدف دین اسلام هدایت همه ی مردم جهان است ، پیامبر به فرمانروایان کشورهای مختلف از جمله ایران ، روم و حبشه نامه نوشت و آنان را به اسلام دعوت کرد

* - پیامبر در واقعه غدیر خم : پیامبر در حضور زائران خانه خدا دست علی(ع) را بالا برد و فرمود : ای مردم هر کس که من پیشوای او هستم ، پس این علی پیشوای اوست . خداوند ا دوستداران او را دوست بدار و دشمنانش را دشمن باش